

**- Yrkesetikk,
takk!**

Tribunelogopedi

Norsk Logopedlag har oppnådd en ærverdig alder, og laget har nå markert sine 60 år. Det er mye historie i laget, og mange har vært med på både å bygge det opp og drive det fremover. Det er ikke uten grunn at vi nå har begynt å dele ut hedersutmærkelser i sølv og gull, og det er heller ikke uten grunn at vi utnevner enkeltpersoner til æresmedlemmer. Hadde norsk logopedi vært det den er i dag, hvis ikke disse ildsjelene hadde gått foran? Neppe.

Vi trenger folk som brenner for faget, og vi trenger noen som stadig innhenter nye kunnskaper og som villig deler dem med oss andre. Faget utvikler seg raskt i både inn- og utland, og det er viktig å følge med på det som skjer. Gjør vi det? Gjør jeg det? Er vi villige til å la oss utvikle faglig eller synes vi at det vi alltid har holdt på med og som vi kan best, er det eneste vi skal fortsette å drive med? Kanskje vi føler usikkerhet og maktesløshet i møte med det nye? Kanskje vi ikke orker å ta inn over oss at det vi har jobbet med i en "mannsalder" muligens ikke var bra nok, sett i lyset av at ny kunnskap er kommet til? Det er lett å stikke hodet i sanden og tenke at det er de nyutdannede logopedene som egner seg best til å føre logopedien videre. I så fall er dette en fullt ut forståelig reaksjon, og den er svært menneskelig. Jeg har selv sittet som tilhører på en rekke kurs og følt meg forvirret og lurt på hvordan i all verden jeg skal kunne forholde meg til alle nye og vanskelige innsikter. Etterpå fortsetter yrkesutøvelsen omtrent som før. Er det slik vi ønsker å ha det? Er det nok for dem vi jobber for (brukerne) at vi fortsetter som før uten å innlemme nye kunnskaper i virket vårt? Svaret er innlysende: Nei.

Det jeg personlig tror til dels er mangelvare i logopedien, slik den praktiseres, er bl.a. en helhetsforståelse for hva språk, tale og kommunikasjon er. Vi vet alle at disse begrepene rommer vesentlig mer enn kun uttale. Likevel har vi et merkbart fokus på uttale av språkllyder. Vi skal jobbe med uttale av språkllyder, men dette er kun en bitte liten del av logopedien. Hva kommer det av at vi så gjerne blinker oss ut akkurat dette området? Har det historiske årsaker eller er det fordi det er et avgrenset problemområde som det er forholdsvis lett å få oversikt over og hvor det finnes en rekke metoder og "oppskrifter" vi kan bruke for å rette opp vanskene? Jeg har ikke noe godt svar, og

svaret varierer antakelig alt ettersom hvem man spør. Å jobbe kun med en avgrenset del av logopedien behøver på ingen måte å bety at man ikke er godt nok oppdatert, siden det selvfølgelig er fullt mulig å holde seg oppdatert innenfor akkurat det aktuelle området, men dersom man avgrenser arbeidet fordi man ikke ønsker å ta tak i alle typer vansker som måtte dukke opp, eller fordi man føler at man ikke mestrer dem, da er det behov for oppdatering!

Jeg tillater meg nå å introdusere et nytt begrep: Tribunelogopedi. Er vi tribunelogopeder som står på tribunen og ser på, når de andre logopedene driver yrkesutøvelsen fremover, eller er vi på banen, der hvor det skjer? Er vi aktivt deltakende i arbeidet med å holde oss oppdatert i faget eller står vi på tribunen og heier på de andre som sliter hardt et stykke unna? Tribunelogopedi kan være trygt og godt, og ofte oppnår vi uansett gode resultater. Likevel forplikter yrkesetikken i kombinasjon med medlemskapet i Norsk Logopedlag oss til å bestrebe oss på å være oppdatert innenfor de fagområdene vi jobber med. De fleste av våre brukere har, som kjent, sammensatte problemer, og det er derfor tvingende nødvendig å favne bredt. Da blir det vanskelig kun å forholde seg til et avgrenset problemområde, enten det er uttalevansker eller noe annet. At vi som regel oppnår gode resultater, selv om vi driver med tribunelogopedi, kan eventuelt ha å gjøre med at vi kun har grepet fatt i det vi kan aller mest om og ikke gått inn i resten. Så lenge vi er i aktiv yrkesutøvelse, har vi mulighet til å oppdatere oss. Norsk Logopedlag er nettopp et lag. La oss komme oss ned fra tribunen og delta i aktivt spill!

*Erik Reichmann
leder, Yrkesetisk råd*